

Oproep tot 'Manifesto of Green Cities'

De Groene Stad heeft de toekomst

In Milaan vond afgelopen maand een speciale conferentie plaats over groene steden. De gepresenteerde voorbeelden lieten zien dat groen een keiharde randvoorwaarde is om de leefbaarheid van de stad te waarborgen. Burgemeester Letizia Moratti van deze Italiaanse stad riep tijdens de conferentie op tot het sluiten van een Manifesto of Green Cities. Zij sprak de ambitie uit dat haar stad tot de groenste van Europa gaat behoren en moedigde andere steden aan haar voorbeeld te volgen.

Op deze plek stond tot voor kort een oude fabriek van autofabrikant Alfa Romeo.

In het park rondom het oude stadskasteel is het heerlijk vertoeven in de zon.

De conferentie, waarbij zo'n honderdvijftig deelnemers aanwezig waren, werd georganiseerd op initiatief van onder andere de Nederlandse organisatie De Groene Stad. Met korte presentaties lieten vertegenwoordigers vanuit New York, Berlijn, Amsterdam, Londen, Parijs en Milaan zelf zien met welke ideeën wordt gewerkt aan de vergroening van hun stad.

Groen lint

Zo toonde New York de ombouw van een oude spoorlijn tot een groen lint door Manhattan. Landschapsarchitect Piet Oudolf tekende het ontwerp. De grauwe en verloederde betonnen omgeving heeft met dit nieuwe groen een veel vriendelijkere uitstraling gekregen. Het groene lint is een plek waar mensen graag komen om te ontspannen en elkaar te ontmoeten. De

initiatiefnemers hebben hard voor hun project moeten knokken, maar zij slaagden erin om de autoriteiten met een economisch rendabel plaatje van hun plannen te overtuigen. De Highline, zoals het groene lint heet, is nog niet helemaal af. Met de realisatie van een aantal nieuwe gebouwen zal ook de laatste fase van het project gereed komen.

Hitte-stress

Ook in Berlijn ligt zo'n uitdaging. Enige tijd geleden werd het vliegveld Tempelhof er gesloten. Zo'n grote open plek midden in de stad lijkt heel lucratief om vol te bouwen. Toch heeft de stad daar niet voor gekozen. De Tempelhof blijft onbebouwd om te dienen als een soort koelkast. De groene ruimte moet ervoor zorgen dat het hitte-stress-effect wordt verminderd. Bovendien wordt deze plek veelvuldig

door de Berlijners gebruikt om 'buiten' te zijn en van de rust en de natuur te genieten.

Biodiversiteit

Milaan plant er intussen lustig op los. In de periode 2006 – 2010 zijn zeventigduizend nieuwe bomen geplant. De stad telt er nu ruim 240.000. In diezelfde periode is er 1.950.000 vierkante meter nieuw groen in de stad bijgekomen. Het brengt het totaal nu op 21.400.000 vierkante meter. Groene linten lopen als aders door de stad om onder andere een bijdrage te leveren aan het behoud van de biodiversiteit. Maar ook hier zijn het tegengaan van het hitte-stress-effect en het binden van koolstofdioxide drijfveren om

Lees verder op pagina 7 >

meer groen in de stad te krijgen. Bijzonder is dat de groene projecten zoveel mogelijk in publiek/private projecten worden gerealiseerd.

Strijd tegen water

In eigen land blijkt het Vondelpark in Amsterdam een topattractie te zijn. Uit onderzoek komt naar voren dat mensen veel waarde hechten aan een groene omgeving en dat dit ook meespeelt bij de keuze van een vestigingsplaats door bedrijven. Omdat ons land voor een deel beneden zeeniveau ligt, speelt groen een rol bij waterbeheersing. Als er een hoosbui valt, kan de riolering het overvloedige water niet altijd snel verwerken. Het groen wordt dan ingezet als waterbuffer. Daarnaast is de stad actief met groen beleid om de luchtkwaliteit te verbeteren, de biodiversiteit te waarborgen en het hitte-stress-effect te verlagen. Bijzonder in het groene ruimte beleid van de stad Amsterdam is de aandacht voor gezondheid in dat kader. Groen helpt tegen stress en obesitas.

Burgemeester Letizia Moratti presenteerde de groene ambities van Milaan.

Agressie

Een mooi groenproject is er ook te vinden in Londen. In de Engelse hoofdstad is Trees for Streets opgestart door een groep enthousiastelingen om meer bomen in het straatbeeld te krijgen. Er is een speciale campagne opgezet om mensen bij het groen in hun straat te betrekken. Door het planten van bomen blijkt de agressie in de straat te zijn teruggelopen en doordat bewoners deze bomen zelf planten, voelen zij zich meer verantwoordelijk voor hun leefomgeving. Leuke onderdelen van de campagne zijn de Tree Hotline en de Tree Athlon. Er hoort ook een knappe commercial bij, die te vinden is op www.treesforstreets.org.

Parkmanagement

In de rij van presentaties sloot Parijs de rij. Het centrum van Frankrijk kent veel oude en moderne parken, waarvoor de stad een eigen parkmanagementsysteem heeft ontwikkeld. De bedoeling is om de verschillende functies van de groene omgeving op een uniforme manier te beheren en uiteindelijk ook te certificeren.

Oproep

Uit de gepresenteerde voorbeelden blijkt dat de groene stad de toekomst heeft. Groen, water en openbare ruimte moeten daarin goed samen kunnen gaan met intensieve bebouwing. Maar dan moet er nog wel een en ander gebeuren, waarbij wellicht Europa een rol kan spelen. De nieuwe voorzitter van de European Landscaping Contractors Association, Emmanuel Mony, deed daarom tijdens de conferentie een dringende oproep aan de overheden: "Het is aan de politiek, en dan met name de lokale overheden, om hiervoor de benodigde maatregelen te nemen. De vergroening van de openbare ruimte is een uitdaging die de gemeenten moeten oppakken en onderhouden. Groene projecten zijn geen luxe, maar behoren tot de dagelijkse behoeften van de Europese burger. De politiek moet criteria stellen voor tuinen en parken in de stedelijke omgeving, zodat hiermee bij het begin van een bouwplan rekening kan worden gehouden. Dat wil dus zeggen: al in de planfase. Bovendien moet de politiek tegelijkertijd de benodigde budgetten voorzien om de groene ruimte te onderhouden." De ELCA-voorzitter zei er sterk aan te twijfelen of politici zich voldoende bewust zijn van de waarde van groen en deed daarom een beroep op de

ELCA-voorzitter Emmanuel Mony deed een oproep aan overheden zich in te zetten voor groen in de stedelijke omgeving.

Europese Commissie om nader onderzoek te doen naar het effect van groen op het verbeteren van de leefbaarheid in de stedelijke omgeving.

Het Manifesto of Green Cities is nog niet getekend, maar duidelijk is al wel dat meerdere landen met het concept van de groene stad aan de slag zullen gaan. Hongarije is hierbij recent aangeschoven. Ook zonder handtekening krijgt De Groene Stad dus al een vervolg. ■